

Měnit volební systém nelze bez široké diskuze. Svaz měst a obcí aktuální návrh na zavedení přímé volby starostů a hejtmanů nepodporuje

PRAHA, 26. března 2018 – **Jednání o nás bez nás, otazníky nad dělbou pravomocí mezi orgány samosprávy a mírou jejich odpovědnosti, negativní zahraniční zkušenosti, neodvolatelnost starosty zastupitelstvem, dopady na státní rozpočet nebo nedokonalé kontrolní mechanismy. To jsou důvody, proč Svaz měst a obcí ČR odmítá aktuální poslanecký návrh na zavedení přímé volby starostů a hejtmanů, který by vyžadoval změnu Ústavy ČR.**

Novelu ústavního zákona navrhla v prosinci loňského roku skupina poslanců. Vláda k ní zaujala neutrální stanovisko, avšak upozornila na řadu nedostatků v předloženém materiálu. Nesouhlasně se k návrhu postavilo ministerstvo pro místní rozvoj i ministerstvo vnitra, kterých se bezprostředně týká. Nyní ho mají na stole poslanci. Novelou zákona se zabývala také legislativní komise Svazu, což je odborný poradní orgán Předsednictva.

„Svaz měst a obcí s novelou zákona v současné podobě nesouhlasí. O případných změnách volebního systému je nutné vést širokou diskuzi napříč politickým spektrem a zapojit do ní představitele samospráv, včetně Svazu,“ říká předseda Svazu měst a obcí ČR a starosta Kyjova František Lukl s tím, že v návrhu spatřuje mnoho nejasností, a to především v souvislosti s úpravami pravomocí, které mohou vnést do měst a obcí chaos.

Svaz měst a obcí upozorňuje na to, že současný volební systém je stejně demokratický jako přímá volba. Stejný model jako v České republice funguje i v dalších evropských státech. Naopak zkušenosti ze Slovenska, kde přímou volbu starostů mají, ukazují na velká rizika. Za jedno z hlavních nebezpečí přímé volby starostů zejména v malých obcích Svaz považuje fakt, že starosta může být zvolen nejsilnější menšinou několika hlasů, např. svého příbuzenstva nebo komunity.

„Pokud takový starosta bude třeba špatně hospodařit, zastupitelstvo s tím nic nenadělá, nelze ho bezprostředně odvolat. U přímo voleného starosty také nebudou pořádně fungovat všechny kontrolní mechanismy,“ vysvětluje místopředseda Svazu a starosta Blížejova Jiří Červenka a dodává: „Změna by rovněž měla velký dopad na státní rozpočet v souvislosti s volbami a obecní rozpočty vzhledem k uvolněnosti přímo voleného starosty.“

Sněm Svazu v roce 2011 podpořil spíše zavedení většinových prvků při volbách, aby hlas voliče byl adresnější. *„Dnes mandáty poměrně často získávají kandidáti, pro které hlasovalo méně lidí než pro ty, co mandát nezískali,“ vysvětluje předseda Svazu a starosta Kyjova František Lukl a dodává: „To není spravedlivé vůči kandidátům z jiných stran a dokonce ani vůči kandidátům téže politické příslušnosti.“* Systém je možné si vyzkoušet na kalkulačce výsledků voleb z roku 2010 na <http://lamp.smocr.cz/volby/>.

Pro další informace kontaktujte:

Svaz měst a obcí ČR, e-mail: smocr@smocr.cz, tel.: 234 709 711/717

O Svazu měst a obcí České republiky:

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí a to jak na národní, tak evropské úrovni. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. Svaz sdružuje více než 2 700 měst a obcí a svými členy tak čítá více než 8,4 milionů obyvatel České republiky. Více na www.smocr.cz a na [facebooku](https://www.facebook.com/svaz.mest.a.obci.cz).